

ת"פ 13111/01/23 - מדינת ישראל נגד jiraphat amonwa, ט'

בית המשפט המחוזי בבאר שבע
ת"פ 13111-01-23 מדינת ישראל נ' ט' (עציר)

בפני
בעניין: כבוד השופט אלון גביזון
המאשימה
נגד
הנאשם
מדינת ישראל
jiraphat amonwa ט' (עציר)

נוכחים: עו"ד אביב דמרי ב"כ המאשימה
הנאשם וב"כ עו"ד גאוסקין
מתורגמנית לשפה התאית גב' קניארט ארז

גזר דין

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 333+335 (א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").

האישום והסדר הטיעון:

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, בין הנאשם לבין k.c המכונה לוואי (להלן: "המתלונן"), קיימת היכרות מוקדמת על רקע עבודתם ומגוריהם במתחם מגורי העובדים בישוב ישע (להלן: "המתחם").

ביום 24.12.22 בשעה 21:00, או בסמוך לכך, התפתחה במתחם בין הנאשם לבין המתלונן ומספר אנשים נוספים מריבה, מסיבה שאינה ידועה למאשימה.

במהלך המריבה, הרים הנאשם מוט ברזל שהיה במקום וחיבט באמצעותו בראשו של המתלונן.

כתוצאה מהחבטה, המתלונן התמוטט על הקרקע, איבד את הכרתו ופונה לבית החולים האוניברסיטאי "סורוקה". שם נמצא כי הוא סובל מחבלת פנים שכללה: שבר פאראסימפיזיס משמאל, לצרציה באוזן ימין חוצה אפרכסת מאזור פוסטאורואירי קולרי, עד תחילת תעלת השמע, דפורמציה של לסת תחתונה. שבר גוף קשת זיגומה מימין (שני קווי שבר) עם העתקה מדיאלית של חלקו הפוסטריורי של הפרגמנט. שבר ביקורדיקלי פראסימפיזאלי משמאל בין שיניים 31-32 אשר יורד אלכסונית לימין עד קורטקסט איניפריורי.

כתוצאה מן האמור נזקק המתלונן לטיפול רפואי, שכלל בין היתר, אשפוז, ניתוח בראשו ותפירת חתך האוזן.

הנאשם במעשיו אלה, גרם למתלונן חבלה חמורה כשהוא נושא נשק קר.

3. הנאשם הודה בכתב האיטום המתוקן במסגרת הסדר טיעון, אשר לא כלל הסכמה עונשית, וטרם גזירת עונשו הופנה לקבלת תסקיר שירות המבחן.

תסקיר שירות המבחן:

4. ביום 21.6.23 הוגש תסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם במסגרתו נסקרו קורות חייו של הנאשם ומשפחתו.

הנאשם בן 26 שנים, רווק, אזרח תאילנד, הגיע לישראל בחודש אפריל 2022 למטרות עבודה. הנאשם התגורר במושב ישע ועבד בתחום החקלאות. עצור מחודש דצמבר 2022.

לדבריו סיים 12 שנות לימוד, לא שירת בצבא תאילנד על רקע מעורבותו בתאונת דרכים וגם בארץ מוצאו עסק בחקלאות.

הנאשם הנו הצעיר מבין שלושת ילדיהם של הוריו. אביו נפטר לפני מספר שנים ואחיו הבוגרים מתגוררים עם אמו בצפון תאילנד ועוסקים בחקלאות.

ביחס לאירוע העבירה מסר הנאשם כי היה נתון תחת השפעה מאסיבית של אלכוהול באופן שהקשה עליו לפעול בצורה שקולה ואחראית.

שירות המבחן התרשם כי למרות אמירה אמפטית שהביע הנאשם נוכח הפגיעה הקשה במתלונן ולמרות שביקש לפצות אותו כספית על ידי העברת המשכורת האחרונה שקיבל, הרי שקיימת רמת מסוכנות גבוהה למעורבות חוזרת בהתנהגות אלימה.

כמו כן, שירות המבחן מצא כי הנאשם מתקשה לקחת אחריות על התנהגותו תוך השלכתה על היותו בגילופין, אינו מכיר בקיומה של בעיית שתיה ואינו מביע רצון בשינוי.

לאור האמור ונוכח היות הנאשם אזרח זר שאינו דובר עברית ונעדר גורמי תמיכה, העריך שירות המבחן כי סיכויי השיקום נמוכים ונמנע מהמלצה שיקומית בעניינו.

ראיות וטיעונים לעונש:

5. במסגרת הראיות לעונש הגישה ב"כ המאשימה תעודות רפואיות ותמונות של המתלונן במהלך אשפוזו בבית החולים (ת/2).

6. **ב"כ המאשימה** הגישה טיעוניה לעונש בכתב (ת/3). נטען כי במעשיו פגע הנאשם פגיעה ממשית וקשה בערכים מוגנים של שלום הציבור וביטחונו ובזכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף.

ב"כ המאשימה סקרה את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, השימוש בנשק קר בדמות מוט ברזל, פוטנציאל הנזק הפיזי והנפשי מביצוע העבירה והנזק שנגרם למתלונן כתוצאה מביצוע העבירה כמפורט בתעודות הרפואיות שהוגשו. נטען כי הנאשם ביצע העבירה המיוחסת לו באכזריות ובאלימות המסוכנת לציבור.

ב"כ המאשימה סקרה את מדיניות הענישה הנוהגת, הפנתה לפסיקה (ת/4) ועתרה לקביעת מתחם עונש הולם הנע בין 3 לבין 5 שנות מאסר לצד ענישה נלווית. ביחס לנסיבותיו האישיות צוין כי הנאשם נעדר עבר פלילי אך הודגש כי בהיותו נתין זר אין רישום מארץ מולדתו. נטען כי תסקיר שירות המבחן מלמד אודות סיכון גבוה למעורבות חוזרת בהתנהגות אלימה של הנאשם והעדר אופק לשינוי ושיקום.

ב"כ המאשימה ביקשה להתחשב בגזירת העונש בשיקול הרתעת הרבים, לצד הרתעת היחיד, בשים לב להיותו של הנאשם תושב זר אשר הגיע לישראל לעבודה ומתגורר במגורי עובדים עם תושבים זרים אחרים.

המאשימה עתרה להטיל על הנאשם עונש מאסר שלא יפחת מ-3.5 שנות מאסר בפועל לצד מאסר מותנה מרתיע ופיצוי כספי למתלונן.

לשאלת ביהמ"ש, המאשימה לא ידעה להציג את עמדת המתלונן-נפגע העבירה ביחס לעונש.

בהמשך להערת ביהמ"ש, הגישה ב"כ המאשימה ביום 13.07.22 פסיקה משלימה המתייחסת לעבירות אלימות חמורות שבוצעו על ידי עובדים זרים ונתין זר.

7. **ב"כ הנאשם** טען כי הנאשם הינו אזרח תאילנד השוהה בישראל כדין על פי אשרת עבודה. לדבריו הנאשם נעדר עבר פלילי ועד לאירוע בו נעצר במסגרת הליך זה ניהל אורח חיים נורמטיבי והתפרנס מעבודה בחקלאות.

לטענתו, נסיבות ביצוע העבירה מלמדות כי הנאשם והמתלונן השתתפו בקטטה בה היו מעורבים גם אחרים, ולא ניתן לקבוע כי מעשיו של הנאשם בוצעו ללא התגרות. הנאשם לא הגיע עם כלי התקיפה מבעוד מועד ופעל באופן ספונטני ללא תכנון מוקדם.

נטען כי תסקיר שירות המבחן לקוני וחסרה בו עמדת המתלונן-נפגע העבירה, וכי שירות המבחן התקשה לבוא בהמלצה שיקומית בעניינו של הנאשם נוכח היותו נתין זר ובהעדר תקציב ומסגרות שיקום מתאימות.

ב"כ הנאשם ביקש להביא בחשבון את מצבו האישי של הנאשם אשר בהיותו נתין זר נעדר תמיכה כלכלית או משפחתית ומשכך תנאי מעצרו קשים יותר, וכך גם עתידים להיות תנאי מאסרו.

לגישתו יש להבחין בין פליט לבין עובד זר, כאשר בשונה מפליט שאותו לא ניתן לגרש בתום ריצוי עונשו, הנאשם כעובד זר צפוי להיות מגורש, וברי כי לא יחזור לחברה בה פשע, ומשכך האינטרס הציבורי סובל הקלה בעונשו.

ב"כ הנאשם הפנה וצירף פסיקה רלוונטית (נ/1), עתר לקביעת מתחם עונש הולם הנע בין 12 לבין 36 חודשי מאסר,

וביקש לקבוע את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם.

ביום 17.07.23 הגיש ב"כ הנאשם התייחסותו בכתב לפסיקה המשלימה שהגישה המאשימה, כשלטענתו הפסיקה שצורפה אינה תומכת במתחם הענישה אליה עתרה המאשימה בענייננו.

8. הנאשם אמר שהוא מצטער מאוד על הדברים הלא טובים שעשה והביע חרטה על מעשיו.

דין והכרעה:

9. הנאשם חטא בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, עת במהלך מריבה שהתפתחה בינו ובין המתלונן ואנשים נוספים, הרים מוט ברזל, הכה באמצעותו בראשו של המתלונן. כתוצאה מהחבטה התמוטט המתלונן על הקרקע, איבד הכרתו ופונה לבית החולים שם נמצא כי הוא סובל מחבלה בפניו ונזקק לניתוח ואשפוז.

בהתאם לסעיף 40ב לחוק העונשין, עקרון ההלימה הינו העיקרון המנחה בענישה, ויש לבחון קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה, בנסיבותיה ובמידת אשמתו של הנאשם ובין העונש המוטל עליו.

קביעת מתחם העונש ההולם:

10. לצורך קביעת מתחם העונש ההולם בהתאם לסעיף 40ג לחוק העונשין, יש לבחון את הערכים החברתיים שנפגעו מהעבירות ומידת הפגיעה בהם, מדיניות הענישה הנוהגת והנסיבות הקשורות בביצוע העבירות.

הערכים החברתיים שנפגעו:

11. בביצוע העבירה לעיל פגע הנאשם בערכים המוגנים של שלמות גופו של אדם, ובזכותו לחיים ולביטחון אישי. לכל אדם, ובכלל זה לאזרח זר המרוחק מסביבתו הטבעית, הזכות לחוש בטוח בשגרת יומו.

פגיעתו של הנאשם בערכים המוגנים לעיל, בנסיבות ביצוע העבירה כפי שיפורט בהמשך, היתה משמעותית וקשה. הנאשם בהתנהגותו האלימה ותוצאותיה הקשות, ביטא זלזול בערכים המוגנים של החברה בה ביקש לעבוד ולהתפרנס.

מדיניות הענישה הנוהגת:

12. רבות נפסק לעניין נגע האלימות שפשטה בחברה ולצורך למגרה באמצעות ענישה משמעותית ומרתיעה שיהיה בה להלום את האינטרס הציבורי. תפקידו של בית המשפט להעביר מסר ברור כי

החוטא בעבירת אלימות, לא כל שכן באלימות קשה תוך שימוש בנשק קר, ימצא עצמו מאחורי סורג ובריח ולפרק זמן ממושך.

יפים לעניין זה דברי בית המשפט בע"פ 6197/20 **מדינת ישראל נ' גולאני**, (28.11.2021):

"בית משפט זה הדגיש לא אחת את החומרה הטמונה בעבירות חבלה חמורה, המסכנות את שלום הציבור ובטחונו, תוך עשיית דין עצמי והתעלמות מהוראות חוק, וגורמות פעמים רבות לפגיעות בגוף ובנפש. על מדיניות הענישה לשקף חומרה זו על ידי השתת עונשי מאסר משמעותיים על עבריינים המבצעים עבירות אלימות בכלל, ועל מי שביצע עבירה של חבלה בנסיבות מחמירות בפרט..."

בזיקה לאמור לעיל, אדרש למדגם של הפסיקה הנוהגת לעבירה בה הורשע הנאשם, תוך שאציין כי בהבניית שיקול הדעת, אין הכוונה לעריכת ממוצע סטטיסטי של טווחי ענישה. קשת הענישה בפסיקה רחבה התלויה בנסיבותיו של המקרה הקונקרטי, ויש לבצע את הבחנה הנדרשת לקולא ולחומרא:

א. בע"פ 425/23 **מדינת ישראל נ' Tekeste Teklu** (4.7.23) התקבל ערעור המדינה ביחס לקולת עונשו של נאשם אשר הורשע על יסוד הודאתו בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. הנאשם והמתלונן, שניהם נתינים זרים מאריתראה אשר ביניהם היכרות מוקדם, החליפו ביניהם דברים בעוינות, הנאשם איים בתחילה על המתלונן באמצעות סכין יפנית שנשא עמו. זמן קצר לאחר מכן בעט המתלונן בחפץ שהיה מונח ברחוב בסמוך לנאשם, או-אז שיסף הנאשם את גרונו של המתלונן ונמלט מהמקום. בת"פ (מחוזי ת"א) 56417-05-22 קבע ביהמ"ש מתחם עונש הולם הנע בין 22 לבין 52 חודשי מאסר בפועל וגזר על הנאשם 32 חודשי מאסר בפועל לצד מאסרים מותנים. בית המשפט העליון החמיר בעונשו של הנאשם וגזר עליו 48 חודשי מאסר.

ב. בע"פ 5407/21 **אסד דלאשי נ' מדינת ישראל** (15.2.22) נדחה ערעור נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ואיומים. הנאשם נקט באלימות חמורה כלפי קרוב משפחתו ושכנו על רקע מחלוקת כספית. הנאשם הצטייד בחפץ חד ובמקל, פנה לבית המתלונן, איים לפגוע בו ותקף אותו באמצעות המקל בראשו ובכתפו. לאחר שהמתלונן הדף ונשך אותו, תקף אותו הנאשם פעמיים באמצעות חפץ חד במותנו ובבית החזה ואיים עליו בשנית. בת"פ (מחוזי נצרת) 51143-06-19 קבע ביהמ"ש מתחם עונש הולם שנע בין 24 לבין 48 חודשי מאסר בפועל, והוטל על הנאשם, נעדר עבר פלילי, עונש של 24 חודשי מאסר בפועל לצד מאסר מותנה.

ג. בע"פ 8074/21 **שלמה גמליאל נ' מדינת ישראל** (20.1.22) התקבל ערעור נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. הנאשם, נעדר עבר פלילי,

נקט באלימות כלפי שכנו על רקע סכסוך מתמשך ודקר את המתלונן בבטנו ובכתפו. בת"פ (מחוזי ת"א) 69518-01-19 קבע ביהמ"ש מתחם ענישה הולם שנע בין 24 לבין 54 חודשי מאסר בפועל, וגזר על הנאשם 34 חודשי מאסר בפועל לצד מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן בסך 25,000 ש"ח.

בית המשפט העליון קיבל את האיזון שערך בית המשפט המחוזי בין שיקולי הענישה, אך מצא כי יש מקום להקל בעונש המאסר שהוטל על הנאשם נוכח הליך השיקום שעבר, והעמיד את רכיב עונש המאסר בפועל על 26 חודשים.

ד. בע"פ 4109/14 ביונג קוטסימונג נ' מדינת ישראל (28.12.14) התקבל ערעור נאשם אשר הורשע בשתי עבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. הנאשם, מהגר עבודה מתאילנד העובד בתחום החקלאות, ביצע את העבירות כלפי מהגר עבודה אחר אשר התקוטט עם עובדים אחרים ששהו במקום ואף תקף את קרוב משפחתו של הנאשם. הנאשם תקף את המתלונן בידו באמצעות מוט ברזל שהיה על הרצפה וגרם לפגיעה בידו. בהמשך ולאחר שהמתלונן פגע בקרוב משפחתו של הנאשם, נטל הנאשם סכין וחתך את המתלונן במספר מקומות בגופו.

בת"פ (מחוזי מרכז) 13821-04-14 עמד בית המשפט על כך שהאירוע הוגדר כ"ספונטני ונעדר תכנון מוקדם" וקבע מתחם ענישה שנע בין 2.5 לבין 5.5 שנות מאסר. בית המשפט העליון העמיד את הרף התחתון של מתחם הענישה על שנתיים, וקבע כי עונשו של הנאשם צריך לעמוד על צדו הנמוך של המתחם הראוי, בין היתר, בשים לב לכך שהעבירות בוצעו בנסיבות בהן הנאשם נחלץ לעזרת מי שהותקף ולכך שהוא עתיד להיות מגורש מישראל מיד בתום ריצוי עונשו, וגזר עליו 24 חודשי מאסר בפועל.

ה. בע"פ 6186/10 פים מינסה נ' מדינת ישראל (11.4.11) נדחה ערעור נאשם אשר הורשע על יסוד הודאתו בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. בין הנאשם למתלונן, שניהם ילידי תאילנד, התפתח ריב כשהיו תחת השפעת אלכוהול, במהלכו הטיח הנאשם בקבוק וודקה בחוזקה על ראשו של המתלונן וגרם לחבלות קשות (בכלל זה שבר בגולגולת) שהצריכו ניתוח. בת"פ (מחוזי ב"ש) 8237/08 נתן בית המשפט משקל לתסקיר החיובי (ששקל להמליץ על השתתף של"צ) בעניינו של הנאשם, להיותו עובד זר ולקושי הכרוך בנשיאת עונש מאסר בארץ זרה, והטיל עליו 18 חודשי מאסר בפועל לצד מאסר מותנה. בית המשפט ציין כי אילולא אותם נימוקים לקולא היה עונשו של הנאשם חמור יותר.

נסיבות ביצוע העבירה

13. חומרת העבירה בענייננו נלמדת בראש ובראשונה מהחבלות הרבות והקשות שנגרמו למתלונן כמפורט בכתב האישים המתוקן ובכלל זה מספר השברים בפניו. הנאשם נותח בראשו, החתך באוזנו נתפר והוא

אושפז בבית החולים.

14. אין ספק כי עצם השימוש במוט הברזל כבנשק קר הינו נסיבה לחומרה, כמו גם החבטה באמצעותו דווקא בראשו של המתלונן. פוטנציאל הנזק העלול להיגרם מחבטה במוט ברזל בראשו של אדם הוא גבוה מאוד וחלילה קטלני. החבלות והשבירים שנגרמו למתלונן כתוצאה מהחבטה מלמדים על עוצמתה של החבטה כמו גם על האכזריות שבמעשה.

לצד זאת עולה מעובדות כתב האישום המתוקן כי הנאשם לא הצטייד במוט הברזל מבעוד מועד, אלא הרים אותו לאחר שהיה במקום ובמהלך האירוע.

הנאשם ביצע העבירה במהלך מריבה שהתפתחה בינו ובין המתלונן ואנשים אחרים וניכר כי אירוע החבטה היה לא מתוכנן הגם חומרת החבלה.

15. עובדות כתב האישום המתוקן אינן מבהירות את המניע למריבה שהתפתחה ושבעטיה נגרר הנאשם לביצוע העבירה בה הורשע. יחד עם זאת, שימוש באלימות, קל וחומר באלימות קשה תוך שימוש בנשק קר ובאכזריות כבענייננו, אינה הדרך לפתרון מחלוקות. המדובר במעשה אלים וברוטאלי, שעלול היה להיגרם חלילה בתוצאה חמורה אף יותר.

16. אשר על כן, ולאחר שבחנתי הערכים המוגנים שנפגעו על ידי הנאשם ומידת הפגיעה בהם, נסיבות ביצוע העבירה, מדיניות הענישה הנוהגת (ולצורך כך עיינתי כאמור גם בפסיקה אליה הפנו באי כוח הצדדים) מצאתי כי מתחם העונש ההולם בגין העבירה שביצע הנאשם, בנסיבות ביצועה, כולל מאסר בפועל הנע בין 24 לבין 50 חודשי מאסר לצד ענישה נלווית.

גזירת העונש

17. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה.

הענישה הינה אינדיבידואלית, ובמסגרתה יש ליתן את הדעת לכך שהנאשם בן 27 שנים, אזרח זר, אשר הגיע לישראל למטרות פרנסה בחודש אפריל 2022, ונעצר בגין אירוע זה ביום 24.12.22. צודק ב"כ הנאשם כי בהעדר משפחה תומכת בארץ, מעצרו של הנאשם קשה יותר ממעצרו של אחר הזוכה לתמיכה משפחתית.

18. לקולת העונש התחשבתי בהודאתו של הנאשם, בחרטה שהביע, בחיסכון בזמנו של בית המשפט וברצון שהביע בפני שירות המבחן לפצות המתלונן.

הנאשם נעדר רישום פלילי בארץ, אך לא נתתי לנתון זה משקל משמעותי בשים לב לשהייתו הקצרה בארץ עד למעצרו.

19. בגדרי שיקולי הענישה בתוך המתחם נתתי משקל גם להרתעת היחיד.

שירות המבחן נמנע מהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם לאחר שהתרשם כי למרות האמפתיה והחרטה שהביע כלפי המתלונן, בלט קושי ביכולתו לקחת אחריות על התנהגותו וכי לא קיים רצון בשינוי.

שירות המבחן ציין בתסקירו כי הפרמטרים שנבחנו בעניינו של הנאשם מלמדים על רמת סיכון גבוהה למעורבות חוזרת בהתנהגות אלימה, כשמידת תוצאותיה צפויה אף היא להיות בדרגה גבוהה.

תעוזתו של הנאשם בביצוע עבירה כה חמורה ואכזרית במדינה שאינה מדינתו, ורמת הסיכון להישנות התנהגות אלימה, מחייבות את הרתעתו בענישה משמעותית מאחורי סורג ובריה.

לצד זאת, שיקולי הרתעתו של הנאשם בעניינו אינם מהשיקולים המובילים, שכן סביר להניח כי יגורש מהמדינה לאחר ריצוי עונשו, והסיכוי כי יחזור לחברה בה פשע קטן.

20. מצאתי ליתן משקל גם להרתעת הרבים בגדר שיקולי הענישה בתוך המתחם. על בית המשפט להעביר מסר מרתיע למי שמבקש לפתור סכסוכים "בכוח הזרוע" "... יש להילחם בנגע האלימות שפשט בארצנו ולהטיל עונשים מרתיעים ומשמעותיים על מי שבחרו בחירה בלתי נסבלת בדרך האלימות, למען יועבר מסר מתאים לעבריינים ולחברה כולה". (ע"פ 941/13 פרץ נגד מדינת ישראל (26.11.13)).

את המסר לעיל יש להעביר גם לעובדים זרים שלרוב חיים בארץ בקבוצות ובמתחמי מגורים משותפים. המרחק מהבית והבדידות הכרוכה בכך לצד החיים במגורים משותפים, יוצרים מעין "סיר לחץ" חברתי המוביל, לא אחת, למריבות ולצערנו גם לאלימות. ידע כל עובד זר כי הדרך לפתור מחלוקות אינה באלימות.

21. סוף דבר, מכל הקובץ לעיל, ולאחר איזון בין השיקולים השונים, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 28 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו.

ב. 10 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר, שלא יעבור עבירת אלימות מסוג פשע.

ג. הנאשם ישלם למתלונן, ע.ת.1, פיצוי בסך 8,000 ₪. הפיצוי ישולם לא יאוחר מיום 01.08.24. המזכירות תנפיק לנאשם שובר בהתאם.

עמוד 8

זכות ערעור תוך 45 ימים לבית המשפט העליון.

ניתן היום, א' אב תשפ"ג, 19 יולי 2023, במעמד הצדדים.